ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/22/1350

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	29.06.2022 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	24.05.2022
Teabevaldaja	Eesti Töötukassa aadress: Lasnamäe tn 2, Tallinn e-posti aadress: info@tootukassa.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata, kuna Eesti Töötukassa on vaide esitajale edastanud kõik vaide esitaja poolt soovitud olemasolevad dokumendid;
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 04.05.2022 esitas vaide esitaja Eesti Töötukassale teabenõude, milles palus edastada tema suhtes algatatud töötuna arveloleku lõpetamise menetlust kajastavad dokumendid.
2. 12.05.2022 edastas Eesti Töötukassa vaide esitajale ühiste kavatsuste protokolli ja vaide esitaja enda seletuskirja.
3. Vaide esitaja leiab, et teabenõue on täidetud poolikult ning talle ei ole esitatud kõiki tema poolt soovitud dokumente**.**

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Esitasin Eesti Töötukassa Pärnumaa osakonnale teabenõude (Lisa 1.) vastavalt avaliku teabe

seaduse (edaspidi AvTS) §-le 6, 13, 14, milles palusin töötukassat edastada mulle minu suhtes algatatud töötuna arveloleku lõpetamise menetlust kajastavad dokumendid. Teabenõude esitasin elektroonselt „04“mai 2022. (Lisa 2, kuvatõmmis). AvTS §-i 18 lg 1 kohaselt täidetakse teabenõue viivituseta, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Sama seaduse ja §-i lg 2 kohaselt teavitab teabevaldaja teabenõudjat kui teabenõuet ei ole võimalik selle puudulikkuse tõttu täita. Juhul kui teabenõudele vastamiseks on vaja teabenõuet täpsustada või kui teabe väljaselgitamine on aeganõudev, võib ta teabenõude täitmise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani. Tähtaja pikendamisest koos põhjendustega teatab teabevaldaja teabenõudjale viie tööpäeva jooksul.

Antud juhul seda tehtud ei ole. Selle asemel viivitas Eesti Töötukassa Pärnumaa osakond minu teabenõudele vastamisega ilma põhjenduseta ning edastas minule alles pärast vastavat meeldetuletust vastuseks teabenõudele, minu poolt Eesti Töötukassa Pärnumaa osakonnale haldusmenetluse käigus edastatud dokumendid (Lisa 3.) mis ei olnud teabenõude eesmärk.

Eesti Töötukassa Pärnumaa osakond on haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 8 mõistes haldusorgan ning AvTS §-i 5 mõistes teabevaldaja ehk isik kes täidab avaliku halduse ülesandeid. Lähtuvalt sellest on minu suhtes algatatud töötuna arveloleku lõpetamise menetlusega tegemist haldusmenetlusega ning HMS §11. lg.1 p. 2 on minul, kui menetlusosalisena haldusmenetluses õigus saada teavet minu suhtes haldusmenetluse käigus kogutud tõendite ja dokumentide kohta, milleks on lisaks minu poolt esitatud dokumentidele ka haldusorgani taotlus haldusmenetluse algatamiseks HMS §14 mõistes, aga ka kõik teised haldusmenetluses tähtsust omavad dokumendid, mille väljastamist taotlesingi oma „04“ mail 2022 esitatud teabenõudega.

Eeltoodut kokkuvõttes on Eesti Töötukassa Pärnumaa osakond rikkunud teabenõuet tähtaegadest mitte kinni pidades ja vaid osaliselt täites minu nii HMS aga ka AvTS nimetatud ärakirjade või koopiate saamise kohta ja rikkunud HMS§37 aga ka AvTS § 4. Lg 1. ja 2, 9, 15,17, 18,19 ja 23 nõudeid.

Lähtuvalt ülaltoodust ja AvTS §§ 44, 45, 46 ja 51

Palun:

Andmekaitse inspektsioonil teha ettekirjutus Eesti Töötukassa Pärnumaa osakonnale minu poolt Eesti Töötukassa Pärnumaa osakonnale esitatud teabenõude nõuetekohaseks täitmiseks, kohustades töötukassat edastama minule kõik minu suhtes algatatud haldusmenetlust puudutavad dokumendid.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastused järelpärimisel esitatud küsimustele

1. *Kas Eesti Töötukassa on algatanud vaide esitaja suhtes töötuna arveloleku lõpetamise menetluse ja kas Eesti Töötukassal on olemas vaide esitaja poolt soovitud dokumendid?*

   Eesti Töötukassa on koostanud töötuna arveloleku lõpetamise otsuse (16.05.2022 otsus nr TA22-0067601).

   Eraisiku 04.05.2022 teabenõude vastuseks väljastas töötukassa Xxxxxx Xxxxxxx vastuse töötukassale koos Eraisikuga sõlmitud Ühiste kavatsuste protokolliga ning Eraisiku enda seletuskirja. Eraisik on pöördunud töötukassa poole seoses arveloleku lõpetamisega

13.05.2022 ja saanud seletava vastuse 16.05.2022. Täiendavaid dokumente menetlusega seoses töötukassal ei ole.

2. *Juhul kui on, siis milliseid dokumente on eeltoodud menetluse käigus kogutud ning kas Eesti Töötukassa käsitles vaide esitaja 04.05.2022 pöördumist teabenõudena AvTS § 6 mõistes või soovina tutvuda haldustoimikuga HMS § 37 mõttes?*

   Täiendavaid dokument menetluse käigus ei ole kogutud. Töötukassa käsitles 4.05.2022 pöördumist teabenõudena.

3. *Juhul kui vaide esitajaga seotud haldusmenetluse käigus on kogutud ka muid dokumente, peale vaide esitaja enda poolt edastatud dokumentide, siis miks ei väljastatud neid vaide esitajale?*

   Vt küsimuse 2 vastust.

4. *Juhul kui soovitud dokumendid sisaldavad ka piiranguga andmeid, siis miks ei väljastatud dokumente ulatuses, mis ei sisalda piiranguga teavet (AvTS § 38 lg 2)?*

   Muid dokumente töötuna arveloleku lõpetamise menetluse käigus kogutud ei ole. Kõik haldusmenetluse käigus kogutud dokumendid on vaide esitajale väljastatud.

5. *Juhul kui muid dokumente peale vaide esitaja enda poolt saadetud dokumentide Eesti Töötukassal ei olnud, siis miks ei öeldud seda vaide esitajale selgesõnaliselt?*

   Töötukassa edastas kõik olemas olevad dokumendid, nii vaide esitaja enda seletuskirja, kui ka Xxxxxx Xxxxxxxx vastuskirja töötukassale koos Ühiste kavatsuste protokolliga.

6. *Palun edastada Andmekaitse Inspektsioonile vaide esitaja poolt teabenõudes soovitud dokumendid, sh ka teabenõude vastusena vaide esitajale edastatud dokumendid.*

   Kirjale on lisatud töötukassa teabenõude vastus (12.05.2022). Muid dokumente töötukassal seoses selle menetlusega ei ole.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Andmekaitse Inspektsiooni pädevus

Tulenevalt AvTS § 45 lg 1 punktist 1 teostab Andmekaitse Inspektsioon teabevaldajate üle järelevalvet teabenõuete täitmisel ja teabe avalikustamisel. Andmekaitse Inspektsiooni pädevusse ei kuulu järelevalve teostamine haldusmenetluse seaduses sätestatu üle. Seega ei saa Andmekaitse Inspektsioon anda ka hinnanguid, kas ja milliseid dokumente pidi või oleks pidanud Eesti Töötukassa koostama või koguma töötuna arveloleku menetluse lõpetamise käigus. Siinkohal pean vajalikuks vaide esitajale selgitada, et HMS §-s 14 sätestatud taotlust haldusmenetluse algatamiseks ei koosta mitte haldusorgan, vaid taotluse/avalduse esitab isik/asutus, kes soovib menetluse algatamist ning mille alusel haldusorgan otsustab menetluse algatamise või algatamata jätmise. Kui haldusorgan algatab menetluse enda initsiatiivil talle teatavaks saanud teabe alusel, siis algab menetlus esimese toiminguga (näiteks vihje/kaebuse saamisega) ning eraldi taotlust selleks ei vormistata.

Teabenõuetele vastamine

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale

jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida asutuse valduses olevatest dokumentidest koopiaid ning väljavõtteid. Sama paragrahvi lg 2 kohaselt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras.

AvTS § 6 kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt AvTS-s sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks. Antud juhul puudub vaidlus selles, et Eesti Töötukassa puhul on tegemist teabevaldajaga ning et vaide esitaja 04.05.2022 pöördumine oli teabenõue avaliku teabe seaduse mõistes. AvTS § 18 lg 1 kohustab teabevaldajaid täitma teabenõude viivituseta kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Sama paragrahvi lg 3 kohaselt arvestatakse teabenõude menetluse tähtaegu teabenõude registreerimisele järgnevast tööpäevast.

04.05.2022 teabenõudes palus vaide esitaja väljastada järgmiste dokumentide koopiad:
1. Koopiad dokumendist ja/või dokumentidest, mis olid minu suhtes algatatud menetluse algatamise aluseks (Avaldus, fikseeritud vihje või muu dokument).
2. Dokument ja/või dokumendid, millega on tõendatud minu poolne ebaseaduslik töötamine.
3. Koopiad kõigist dokumentidest, mis on kogutud minu suhtes algatatud menetluse käigus.

Eesti Töötukassa poolt edastatud dokumentidest nähtub, et Eesti Töötukassa on vaide esitaja teabenõudele vastanud 12.05.2022 ning teatanud, et edastab soovitud dokumendid. Kuna teabenõude vastusena edastati ainult ühiste kavatsuste protokoll ja vaide esitaja enda seletuskiri ehk siis dokumendid, mis eelduslikult olid vaide esitajal juba olemas ning muid dokumente ei edastatud ega ka põhjendatud miks seda ei tehta, siis jäi vaide esitajale arusaam, et kõiki tema poolt soovitud dokumente ei ole edastatud. Kui Eesti Töötukassal ei olnud kõiki teabenõudes loetletud dokumente, siis oleks tulnud seda ka selgesõnaliselt vaide esitajale öelda. Seega saab Eesti Töötukassale ette heita, et ei ole teabenõudjale arusaadavalt selgitatud, miks kõiki teabenõudes soovitud dokumente ei edastatud.

Kuna Eesti Töötukassa on vaidemenetluse käigus Andmekaitse Inspektsioonile kinnitanud, et neil muid dokumente ei ole, siis ei ole Andmekaitse Inspektsioonil võimalik kohustada Eesti Töötukassat neid vaide esitajale ka väljastama. Eeltoodust tulenevalt ei ole Eesti Töötukassa rikkunud vaide esitaja õigusi teabe väljastamisel ehk on edastanud kõik vaide esitaja poolt soovitud olemasolevad dokumendid, mistõttu jääb vaie rahuldamata. Nagu juba eelpool selgitasin, siis Andmekaitse Inspektsiooni pädevusse ei kuulu järelevalve teostamine selle üle, kas ja milliseid dokumente on Eesti Töötukassa kohustatud koguma/vormistama oma menetluste käigus. Seega selles osas Andmekaitse Inspektsioon seisukohta ei võta.

Mis aga puudutab teabenõudele vastamise tähtaega, siis AvTS § 16 lg 1 kohaselt tuleb teabenõue registreerida selle saamise päeval või hiljemalt saamisele järgneval tööpäeval. Sama seaduse § 18 lg-st 3 tulenevalt hakkab teabenõudele vastamise tähtaeg kulgema teabenõude registreerimisele järgnevast tööpäevast alates. Ehk siis kui teabenõue registreeriti selle saabumise päeval 04.05.2022, siis oli vastamise tähtajaks 11.05.2022. Sellisel juhul on vastamistähtaega ületatud ühe päeva võrra. Antud vaideotsuse seisukohalt ei oma see aga olulist tähtsust, kuna teabenõudele on vastatud ehk rikkumine on lõpetatud, siis ei ole alust enam teabenõude mittetähtaegse täitmise osas ettekirjutuse tegemiseks. Küll aga tuleb Eesti Töötukassal edaspidi järgida teabenõuetele vastamise tähtaegu.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel